

Handläggare
Erik Jondelius
Telefon: 08-50812098

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
17 oktober 2024

Remiss Motion om att placera vertikala planteringar i Stockholm stad, KS 2024/611

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/611

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en motion av Jan Jönsson (L) och Elin Hjelmestam (L) på remiss som handlar om att placera vertikala planteringar i Stockholms stad. I motionen skriver författarna om forskning som visar att luftföroreningar påverkar människan negativt. Författarna berättar om vertikala planteringar, så kallade artificiella träd, som installerats i bland annat Oslo och London i syfte att rena luften och sänka temperaturen. Författarna föreslår att kommunfullmäktige beslutar om att staden ska utreda och plantera vertikala planteringar/artificiella träd.

Södermalms stadsdelsförvaltning anser att idén med artificiella träd är intressant men att den också väcker en del frågor som behöver besvaras. Eventuellt kan det vara intressant att prova ett artificiellt träd på en lämplig plats i staden. I första hand ser förvaltningen att artificiella träd kan vara ett komplement, eller ett alternativ, på platser där det av olika anledningar inte går att plantera träd.

De modeller av artificiella träd som avses i motionen använder mossa för att rena luften. Frågor som skulle behöva utredas/utvärderas är hur mycket mossan renar över en längre tid, om/när den behöver bytas ut och vilken storlek ytan, där det artificiella trädet placeras, behöver ha för att konstruktionen ska fungera. Ansvaret för att drifta och underhålla dessa artificiella träd behöver också utredas om staden skulle komma att använda sig av dem.

Förvaltningen tolkar det som att artificiella träd är avsedda för hårdgjorda ytor såsom gator och torg eftersom det är på dessa ytor de gör mest nytta och tillför värden såsom luftrening och svalka. Förvaltningen ansvarar för parkmark och sköter grön gatumark. Eftersom trafikkontoret ansvarar för stadens gatumark menar förvaltningen att kontorets synpunkter på denna remiss är av stor vikt.

Förvaltningen anser att artificiella träd såsom det i motionen föreslagna skulle kunna vara mer lämpat att täcka husfasader eller rama in olika mindre byggnader och bodar i det offentliga rummet med. Det skulle kunna passa på offentliga toaletter eller nätstationer och kanske också som bullerplank. Sådana lösningar skulle dessutom möjliggöra att stadens gator och torg inte förses med ytterligare en möbel eller byggnad.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en motion av Jan Jönsson (L) och Elin Hjelmestam (L) på remiss som handlar om att placera vertikala planteringar i Stockholms stad. Motionen har förutom till Södermalms stadsdelsnämnd bland annat remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, stadsbyggnadsnämnden, innovationsföretagen, teknikföretagen och Norra Innerstadens stadsdelsnämnd.

Remisstiden sträcker sig till den 29 oktober 2024. Motionen bifogas som bilaga till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

I motionen framför förslagsställarna i huvudsak följande:

Genom teknik och nya idéer kan vi bemöta våra gemensamma klimatutmaningar och åstadkomma ett grönnare och mer hälsosamt Stockholm för alla.

Luftföroreningar leder varje år till ca 6 700 svenskars förtida död enligt en studie från IVL Svenska miljöinstitutet och Umeå universitet. En annan studie utförd av KI som har undersökt hälsan hos personer som bor i Stockholms innerstad har visat att små ökning av luftburna partiklar höjer risken för demens. Enligt en annan studie från KI har barns lungkapacitet ökat i takt med att luftföroreningarna minskat i vår stad, som sedan minskar risken för att fler utvecklar kroniska sjukdomar i vuxen ålder.

Det har gjorts bra initiativ för att minska avgaser och skadliga partikelhalter i Stockholm, men mer behöver göras. Vertikala planteringar, s.k. artificiella träd finns installerade i städer såsom

Oslo, London och Berlin. Stockholm kan vara en bra plats för att testa dessa träd som dels har bättre uppsugningsförmåga av luftföroreningar än vanliga träd per upptagen yta men även ger ett intressant och innovativt tillskott till stadsmiljön samtidigt som de bidrar till att sänka temperaturen.

Med anledning av ovan anförda föreslår vi att kommunfullmäktige beslutar

- 1. Att staden utreder och planterar ovan beskrivna vertikala planteringar/artificiella träd.*

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöenheten inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 7 oktober 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Södermalms stadsdelsförvaltning anser att idén med artificiella träd är intressant. På samma gång uppstår en del frågor som skulle behöva besvaras. Eventuellt kan det vara intressant att prova ett artificiellt träd på en lämplig plats i staden för att sedan utvärdera det.

I första hand ser förvaltningen att artificiella träd kan vara ett komplement, eller ett alternativ, på platser där det av olika anledningar inte går att plantera träd, som exempelvis där det finns ledningar i marken eller annat som gör att det inte finns förutsättningar för en växtbädd. Förvaltningen anser att ett artificiellt träd inte kan ersätta ett riktigt träd därför att ett riktigt träd har en rad olika positiva ekosystemtjänster som inte ett artificiellt träd har.

De modeller av artificiella träd som avses i motionen använder mossa för att rena luften. Några av de frågor som skulle behöva utredas/utvärderas är hur mycket mossan renar över en längre tid, om/när den behöver bytas ut och vilken storlek ytan, där de artificiella träden placeras, behöver ha för att konstruktionen ska fungera. Ansvaret för att drifva och underhålla dessa artificiella träd behöver också utredas om staden skulle komma att använda sig av dem.

Förvaltningen tolkar det som att artificiella träd är avsedda för hårdgjorda ytor såsom gator och torg eftersom det är på dessa ytor de gör mest nytta och tillför värden såsom luftrening och svalka. Förvaltningen ansvarar för parkmark och sköter grön gatumark. Eftersom trafikkontoret ansvarar för stadens gatumark menar

förvaltningen att kontorets synpunkter på denna remiss är av stor vikt.

Artificiellt träd vid korsningen Crownfield road och High Road Leytonstone i London. Fotograferat i april 2022. Skärmsklipp från Google maps.

En faktor att ta i betraktande är att det artificiella trädets mossvägg inte är grön under vinterperioden, och då tillför trädet eventuellt varken luftrening eller grönska under denna period av året. En annan faktor att ha i åtanke är att ett artificiellt träd är ganska ytkrävande och högt och att det är viktigt att platsen det ställs på inte försämras ur ett trygghets- och trafiksäkerhetsperspektiv, att det inte blir skräpigt runt det och att platsens gestaltning inte försämras.

Förvaltningen anser att artificiella träd såsom det i motionen föreslagna skulle kunna vara mer lämpat att täcka husfasader eller rama in olika mindre byggnader och bodar i det offentliga rummet med. Det skulle kunna passa på offentliga toaletter eller nätstationer och kanske också som bullerplank. Sådana lösningar skulle dessutom möjliggöra att stadens gator och torg inte förses med ytterligare en möbel eller byggnad. De offentliga rummen är redan idag oftast välmöblerade och exempelvis parksoffor, gatukök, reklampelare, glasskiosker, skräpkorgar och cykelpollare konkurrerar alla om plats längs gatorna och på torgen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Expedieras till
Kommunstyrelsen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Esther Östin
Stadsmiljöchef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om att placera vertikala planteringar i Stockholms stad av Jan Jönsson (L) och Elin Hjelmestam (L).

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2024-09-23
Esther Östin, Stadsmiljöchef	2024-09-23